

Sygn. akt *XVC 584/15*

Gdańsk, dnia 18 maja 2016 r.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Weronika Klawonn

Protokolant: st.sekr. sąd Magdalena Florian

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2016 na rozprawie

sprawy z powództwa **G. M.**

przeciwko „(...)” Spółce Partnerskiej w S. oraz Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. oddala powództwo,
2. odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu.

UZASADNIENIE

1. Stanowiska stron.

1.1. Stanowisko powoda G. M..

1.1.1. Żądanie:

Powód G. M. pozwem skierowanym przeciwko „(...)” – Spółce Partnerskiej oraz Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej domagał się zasądzenia od pozwanych kwoty 838674 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 31 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty.

1.1.2. Podstawa faktyczna żądania.

Powód był policjantem. Rozkazem personalnym z dnia 23 marca 2010 r. został zwolniony ze służby. Decyzje tę Komendant Główny Policji utrzymał w mocy. Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. wyrokiem z dnia 3 grudnia 2010 r. uchylił powyższy rozkaz oraz poprzedzającą go decyzję. W przedmiotowym postępowaniu powód był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika z kancelarii „(...)” Spółka Partnerska. (dalej Spółka).

Spółka nie poinformowała powoda o uprawomocnieniu się wyroku z dnia 3 grudnia 2011 r. i o konieczności zgłoszenia się do służby w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku tj. do 25 lutego 2011 r.

Dnia 28 marca 2011 r. powód otrzymał od Spółki maila, do którego załączono pismo uzasadniające termin zgłoszenia gotowości do służby. W jego treści wskazano, że 28 marca 2011 r. pełnomocnik skarżącego telefonicznie kontaktując się z WSA uzyskał informację o prawomocności wyroku. Powód niezwłocznie po otrzymaniu korespondencji zgłosił gotowość do służby. Rozkazem personalnym z 14 kwietnia 2011 Komendant Wojewódzki Policji zwolnił powoda ze służby z uwagi na niezgłoszenie się do służby w ustawowym terminie. Rozkaz ten został pozytywnie zweryfikowany przez Komendanta Głównego Policji oraz sądy administracyjne.

Wobec zwolnienia powoda ze służby utracił on wynagrodzenie w prognozowanej kwocie 118674 zł. oraz świadczenia emerytalne w kwocie 720000 zł.

1.1.3. Podstawa prawna żądania.

Niezgłoszenie się przez powoda do służby nastąpiło z winy pełnomocnika, który jako profesjonalista powinien był właściwie pokierować postępowaniem powoda. Strony łączył stosunek umowny. Pozwana spółka odpowiada więc za zaniechania pełnomocnika. Zachowanie pełnomocnika nie odpowiadało należytej staranności wymaganej od adwokata. Na skutek zawnionego niewykonania przez pełnomocnika umowy powód poniósł szkodę.

Powód powołał jako podstawę prawną swego żądania art., 471 k.c.

1.2. Stanowisko pozwanego „(...)Spółki Partnerskiej”

1.2.1. Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa.

1.2.2. Pozwany podniósł zarzut braku legitymacji biernej. Powoda nie łączył ze Spółką żaden wynikający z umowy stosunek prawny. Powód udzielił wspólnikowi Spółki partnerskiej P. K. (1) pełnomocnictwa do reprezentowania go w sprawie ze skargi na rozkaz personalny z dnia 21 maja 2010 r. Komendanta Głównego Policji przed wszystkimi instancjami oraz innymi władzami. Taki sam był zakres umowy cywilnoprawnej pomiędzy powodem a adw. P. K. (1). Umocowanie oraz zakres obowiązków wynikających z umowy nie dotyczył kierowania postępowaniem powoda mającym na celu nierozwiązanie z nim stosunku służbowego z jakichkolwiek przyczyn. W związku z udzielonym pełnomocnictwem została sporządzona skarga na rozkaz personalny do WSA. W jej następstwie WSA wyrokiem z dnia 3 grudnia 2010 r. uchylił zaskarżony rozkaz personalny oraz poprzedzającą go decyzję. Wyrok wraz z uzasadnieniem został doręczony na adres Spółki dnia 18 stycznia 2011 r. W dniu 21 stycznia 2011 r. scan wyroku przesłano pocztą elektroniczną powodowi. Poinformowano powoda o tym, że wyrok uprawomocni się po upływie 30 dni. Tym samym adw. P. K. (1) wypełnił swoje obowiązki wynikające z umowy.

W marcu 2011r. powód skontaktował się pracownikiem Spółki i poinformował o tym, że nie zgłosił się jeszcze do służby. Zwrócił się z prośbą o sporządzenie projektu pisma we własnym imieniu, w którym uzasadniałby termin zgłoszenia gotowości do służby. Te prośbę pracownik Spółki spełnił.

1.2.3. Adw. P. K. (1) wywiązał się z zawartej z powodem umowy. Pozwany nie odpowiada za skutki niezgłoszenia się przez powoda do służby w ustawowym terminie.

1.2.4. Pozwany zakwestionował wartość zgłoszonej przez powoda szkody.

1.3. Stanowisko pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W..

1.3.1. Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa.

1.3.2. Pozwany zakwestionował odpowiedzialność ubezpieczonego tj. pozwanej Spółki. Zaprzeczył, aby adw. P. K. (1) nie dochował należytej staranności w wykonywaniu swych obowiązków. Doprowadził do uzyskania korzystnego dla powoda wyroku WSA. Powód otrzymał informację o sposobie liczenia terminu uprawomocnienia się wyroku i o konieczności zgłoszenia się do służby. Zgłoszenie gotowości do służby należy do osobistych czynności zainteresowanego. Powód winien był samodzielnie zgłosić się do służby w ustawowym terminie.

1.3.3. Pismo z marca 2011 r. zostało sporządzone jedynie z uprzejmości, na wyraźną prośbę powoda.

1.3.4. Pozwany zakwestionował żądanie powoda także co do wysokości.

2. Podstawa faktyczna wyroku.

2.1. Powód G. M. był policjantem. Komendant Wojewódzki Policji rozkazem personalnym nr (...) z dnia 23 marca 2010 r. zwolnił powoda z dniem 31 marca 2010 r. ze służby w policji w związku z upływem 12 miesięcy od dnia zaprzestania służby z powodu choroby. Po rozpatrzeniu odwołania powoda Komendant Główny Policji rozkazem personalnym nr (...) z dnia 21 maja 2010 r. utrzymał zaskarżony rozkaz w mocy.

(okoliczności bezsporne)

2.2. W tamtym czasie pozwana Spółka stale współpracowała z Towarzystwem (...) S.A. W ramach tej współpracy partnerzy pozwanej Spółki świadczyli pomoc prawną na rzecz policjantów w sprawach karnych i dyscyplinarnych. Dla zachowania dobrej współpracy z TU A., poza zakresem polisy, partnerzy Spółki podejmowali się prowadzenia także niektórych innych spraw policjantów, głównie pracowniczych. Sprawy przyjmowali na prośbę przewodniczącego policyjnych związków zawodowych. Za ich prowadzenie nie pobierali wynagrodzenia.

(Dowód:

Zeznanie świadka A. D. (1) - rozprawa z dnia 8 kwietnia 2016 r. adn. 00:06:42,

Zeznanie pozwanego P. K. (1) – rozprawa z dnia 8 kwietnia 2016 r. adn. 02:01:47)

2.3. Powód G. M. w lipcu 2010 r. został skierowany przez przewodniczącego związków zawodowych z pozwaną spółką. Umówił się telefonicznie na spotkanie. Powód rozmawiał z mec. P. K. (1). Przedstawił mu dokumenty. Po rozmowie mec. P. K. (1) polecił przyjęcie dokumentów oraz zajęcie się sprawą powoda aplikantce A. D. (1). Pomiędzy powodem a spółką nie została zawarta umowa w formie pisemnej. Powód został poinformowany, że zostanie sporządzona skarga, lecz na rozprawę do WSA w Warszawie nikt z kancelarii nie pojedzie. W dniu 8 lipca 2010 r. powód podpisał przygotowane na firmowym druku Spółki, a wypełnione przez A. D. (1) pełnomocnictwo dla adw. P. K. (1) do reprezentowania powoda „w sprawie skargi na rozkaz personalny nr (...) wydany przez Komendanta Głównego Policji przed wszystkimi instancjami sądowymi oraz innymi władzami” W tej samej dacie została sporządzona skarga na decyzję Komendanta Głównego Policji – rozkaz personalny z dnia 21 maja 2010 r. oraz uiszczono opłatę od skargi. Skargę nadano pocztą 9 lipca 2010 r. za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji. Projekt skargi przygotowywała aplikantka A. D. (1)).

(Dowód: dokumenty w aktach II SA/Wa 1313/10: skarga k. 2, pełnomocnictwo k. 11, dowód opłaty k.12. koperta k. 41, zeznanie świadka A. D. (1) - rozprawa z dnia 8 kwietnia 2016 r. adn. 00:09:25 i nast, zeznanie powoda G. M. – rozprawa z dnia 8 kwietnia 2016 r. adn. 00:38:41 i nast. zeznanie pozwanego P. K. (1) – rozprawa z dnia 8 kwietnia 2016 r. adn. 02:06:27

2.4. Mec. P. K. (1) został zawiadomiony o terminie rozprawy z dnia 3 grudnia 2010 r. Informację tę przekazano telefonicznie powodowi Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2010 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. uchylił zaskarżoną decyzję KGP oraz decyzję KWP z dnia 23 marca 2010 r. o zwolnieniu powoda ze służby. Tego samego dnia pracownik pozwanej Spółki uzyskał telefonicznie informację o treści wyroku i niezwłocznie złożono wniosek o jego pisemne uzasadnienie. Opis wyroku z uzasadnieniem doręczono na adres adw. P. K. (1) w dniu 18 stycznia 2011 r. i tego samego dnia scan wyroku z uzasadnieniem został przesłany pocztą elektroniczną powodowi. W rozmowie telefonicznej A. D. (1) sugerowana powodowi, że wyrok może zostać zaskarżony przez KGP.

(Dowód: zeznania świadka A. D. (1)00:19:08, zeznania powoda G. M. 01:01:14)

2.5. Odpis wyroku z dnia 3 grudnia 2010 r. z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi KGP w dniu 12 stycznia 2011 r. W dniu 2 marca 2011 r. Przewodniczący WSA wydał zarządzenie, aby na podstawie art. 286 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi zwrócić organowi akta osobowe oraz akta administracyjnej dołączając odpis wyroku z dnia 3 grudnia 2010 r. ze stwierdzeniem prawomocności wyroku. Postanowieniem z tego samego dnia WSA na mocy art. 168 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu

przed sądami administracyjnymi stwierdził, że wyrok jest prawomocny od dnia 18 lutego 2011 r. KGP odebrał akta 9 marca 2011 r.

(Dowód: zarządzenie k. 86 akt II SA/Wa 1313/10 , postanowienie k. 65 v art. II Sa/Wa 1313/10, zeznania powoda adn.

2.6. Pod koniec marca 2011 r. powód zadzwonił do Spółki, zapytać, co dzieje się z jego sprawą. Wówczas aplikantka A. D. (1) telefonicznie ustaliła w WSA, że wyrok z dnia 3 grudnia 2010 r. nie został zaskarżony i się uprawomocnił. Jak wynikało z rozmowy z powodem nie zgłosił on jeszcze swej gotowości do służby. Aplikantka przygotowała wówczas pismo, które powód miał podpisać i załączyć do zgłoszenia się do służby, co miał uczynić dnia następnego. Pismo zostało przesłane powodowi mailem. W treści pisma wskazano, że powód zgłasza się do służby z zachowaniem siedmiodniowego terminu, który winien był być liczony od dowiedzenia się przez niego o prawomocności wyroku.

Dowód: wydruk korespondencji mailowej k. 18 – 19, zeznania świadka A. D. (1) adn. 00:20:46, zeznania powoda adn 00:41:22, 01:03:32)

2.7. Powód w dniu 29 marca 2011 r. zgłosił się do służby oraz złożył przygotowane pismo. Kierownik działu kadr od razu jednak powiedział, że zgłoszenie nastąpiło zbyt późno, co może skutkować ponownym zwolnieniem powoda ze służby. Rozkazem personalnym nr (...) z dnia 14 kwietnia 2011 r. Komendant Wojewódzki Policji zwolnił powoda ze służby z uwagi na zgłoszenie się do służby po upływie ustawowego terminu. Kolejne odwołania od tej decyzji nie przyniosły rezultatu.

(Okoliczności bezsporne: wyrok NSA z dnia 24 lipca 2013 r. I OSK 1968/12 k. 21 i nast. , zgłoszenie do służby k. 34, wyrok WSA z dnia 26 kwietnia 2012 r. k. 28,)

2.8. Adw. P. K. (2) był objęty ubezpieczeniem obowiązkowym odpowiedzialności cywilnej adwokatów u pozwanego TUiR” (...)” Spółki Akcyjnej.

(okoliczność bezsporna)

3. Ocena dowodów

3.1. Zakres postępowania dowodowego.

3.1.1. Sąd po przyjęciu wyjaśnień stron w trybie art. 210 kp.c w zw. z art. 212 k.p.c. wskazał na okoliczności sporne oraz pozostające poza sporem (k.214). Sąd zwrócił także uwagę, że w pierwszej kolejności ustaleniu będą podlegały okoliczności związane z przesądzeniem bezprawności działania adw. P. K. (1) – partnera w pozwanej Spółce. Dlatego też postępowanie dowodowe dotyczyło najpierw tego, jaka była treść stosunku prawnego łączącego powoda z adw. P. K. (1) i dalej czy adwokat spełnił należycie świadczenie wynikające z umowy, a jeżeli nie czy nienależyte wykonanie umowy miało charakter zawiniony.

Sąd po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, które doprowadziło do ustalenia okoliczności, pozwalających na ustalenie zakresu współpracy stron oraz braku bezprawności działania adw. P. K. (1) uznał, że nie ma potrzeby weryfikacji okoliczności związanych z ustaleniem wysokości szkody. Wszelkie wnioski dowodowe w tym zakresie zostały oddalone postanowieniem z dnia 18 maja 2016 r.

3.1.2. Dowody

Sąd przeprowadził dowód z przesłuchania świadka A. D. (1), oraz dowód z przesłuchania stron.

Zeznania świadka okazały się dla Sądu wiarygodne w tym zakresie, w którym świadek przedstawiał ogólne zasady działania kancelarii. Pokrywały się one z zeznaniami pozwanego P. K. (1) (np. współpraca z Towrzystwem (...), udzielanie pomocy prawnej policjantom także poza zakresem policy, zadania aplikantów, brak udziału w rozprawach przez WSA, scanowanie treści dokumentów i przekazywanie ich klientom).

Natomiast świadek w tych częściach zeznań, które odnosiły się bezpośrednio współpracy z powodem zasłaniał się niepamięcią. Sąd dał wiarę jednak tym zeznaniom co do tego, że czynności podejmował zasadniczo na polecenie adw. P. K. – z wyjątkiem projektu pisma z dnia 28 marca 2011 r.

Sąd jedynie częściowo dał wiarę zeznaniom pozwanego G. M.. Sąd uznał za niewiarygodne zeznania co do tego, że przez kancelarię zostało sporządzonych kilka pism. I tak Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda co do tego, że sporządzono pismo do Komendanta i wysłano je z kancelarii, zaś powód zapoznał się z jego treścią (adn. 00:49:05), ani także, że „pismo do WSA zostało sporządzone jesienią” (00:57:48) . Powód nie przedstawił takich pism (ani miejsca, gdzie się znajdują), brak ich w aktach WSA.

Sąd zasadniczo dał wiarę zeznaniom pozwanego P. K. (1). Pozwany przedstawił przebieg współpracy w z powodem oraz swój nikły w niej udział. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego co do tego, że pełnomocnictwo zostało podpisane w dacie pierwszego spotkania.

Kwestia tego, kiedy powód zgłosił się do pozwanej Spółki i jaki był zakres zawartej pomiędzy stronami umowy stanowiła jedną z osi sporu.

Zarówno z zeznań powoda (adn. 00:46:16) , jak i pozwanego P. K. (1) oraz świadka A. D. (1) wynikało, że pisemne pełnomocnictwo zostało udzielone niezwłocznie po pierwszym spotkaniu powoda z mec. P. K. (1). Zeznania te nie korespondują jednak z dokumentami zawartymi w WSA. Zarówno skarga, jak i pełnomocnictwo noszą datę 8 lipca 2010 r., przy czym jeszcze 8 lipca 2010 r. uiszczono opłatę od skargi, a 9 lipca nadano ją pocztą do KGP. W świetle zasad doświadczenia życiowego nieprawdopodobne jest, aby w ciągu kilku godzin aplikant sporządził projekt skargi dotyczącej dość trudnego zagadnienia, jeszcze tego samego dnia projekt ten został zweryfikowany przez adwokata, a następnie również tego samego dnia zapoznał się z nim zainteresowany. Oznacza to, że albo spotkanie w dniu 8 lipca 2010 r. nie było pierwszym spotkaniem powoda z mec. P. K. (1), albo data na pełnomocnictwie została zamieszczona po jego podpisaniu. Ponieważ brak dowodów na to, że dokument pełnomocnictwa co do daty został uzupełniony po jego podpisaniu, Sąd przyjął, że do spotkania powoda z mec. K. doszło wcześniej. To jednak nie oznacza, że mec. K. podjął się przeprowadzenia wszelkich czynności związanych z przywróceniem powoda do służby.

Pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2016 r. złożył wniosek o przeprowadzenie dowodu z projektu odwołania od rozkazu datowany na 6 lutego 2010 r. na okoliczność prowadzenia przez pozwaną Spółkę spraw powoda przed złożeniem skargi z dnia 8 lipca 2010 r. (adn:01:11:21). Sąd ocenił ten dowód za spóźniony w rozumieniu art. 217 § 2 k.p.c. Powód ani w pozwie, ani na rozprawie w dniu 14 października 2015r., kiedy to strony w trybie art. 210 k.p.c. z zw. z art. 212 k.p.c. przedstawiały swe stanowiska, nie wskazywał (tj. nie przytaczał twierdzeń) co do tego, że pozwany podejmował czynności jeszcze przed udzieleniem pełnomocnictwa, choć miał obowiązek te twierdzenia przytoczyć w pozwie (skoro były mu znane), lub najpóźniej na rozprawie w dniu 14 października 2015 r., kiedy znał stanowisko pozwanych wobec żądań i twierdzeń pozwu. Wówczas też miał obowiązek przytoczyć dowody na poparcie swoich twierdzeń. Powód nie przedstawił też tego dowodu na początku rozprawy w dniu 8 kwietnia 2016 r. tj. przed przeprowadzeniem zaplanowanych na to posiedzenie dowodów osobowych. W ocenie Sądu powód przedstawiając dowód w trakcie przesłuchania go w charakterze strony, chciał wywołać efekt zaskoczenia i utrudnić tym samym obronę pozwanym. Takie działanie jest zdaniem Sądu sprzeczne z obowiązkiem wynikającym z art. 6 § 2 k.p.c. oraz dobrymi obyczajami procesowymi (art. 3 k.p.c). Dopuszczenie tego dowodu przedłużyłoby postępowanie, gdyż wywołałoby potrzebę umożliwienia podjęcia obrony przez pozwanych (tj. zapoznanie się z dowodem i twierdzeniami, na poparcie których został zgłoszony, przedstawienie własnych twierdzeń i dowodów wobec nowych okoliczności). Na marginesie warto zauważyć, że projekt skargi nosi datę 6 lutego 2010 r. a odnosi się do rozkazu z 23 marca 2010 r.

Dlatego też w oparciu o przeprowadzone dowody Sąd przyjął, że współpraca stron zawiązała się w lipcu 2010 r. i dotyczyła skargi na rozkaz personalny z dnia 21 maja 2010 r. Pełnomocnictwo nie obejmowało innych czynności.

Sąd przeprowadził dowód z dokumentów znajdujących się w aktach III SA/WA/1313/10 na okoliczność przebiegu postępowania przed WSA.

4. Podstawa prawna wyroku.

4.1. W ocenie Sądu żądanie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

4.2. Powód swoje roszczenie wywodzi odpowiedzialności odszkodowawczej za nienależyte wykonanie umowy o świadczenie pomocy prawnej z adw. P. K. (1) – partnerem pozwanej Spółki.

W nauce prawa cywilnego wyróżnia się zasadniczo trzy główne grupy przypadków, w których przedmiotem świadczenia jest odszkodowanie:

a) szkoda z tytułu czynów niedozwolonych (art. 415 i nast.) – gdy szkoda zostaje wyrządzona niezależnie od istniejącego uprzednio stosunku prawnego, a więc gdy fakt wyrządzenia szkody rodzi stosunek zobowiązaniowy,

b) szkoda kontraktowa (art. 471 i nast.) – gdy szkoda zostaje wyrządzona przez niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez dłużnika. Odszkodowanie zastępuje wówczas świadczenie główne lub je uzupełnia.

c) gdy w drodze umowy podmiot zobowiązuje się wobec kontrahenta do świadczenia odszkodowawczego z tytułu szkody, którą temu kontrahentowi wyrządzi ona sam, osoba trzecia lub zajście jakiegoś zdarzenia.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 marca 2012 r., sygn. akt V CSK 104/11 wobec braku szczególnych regulacji odpowiedzialności odnoszących się do kwalifikowanych pełnomocników w zakresie ich odpowiedzialności odszkodowawczej za nienależyte wykonanie zobowiązania wynikającego z łączącej go z mocodawcą umowy zlecenia obejmującej świadczenie pomocy prawnej zastosowanie mają ogólne zasady odpowiedzialności odszkodowawczej za niewykonanie zobowiązań umownych przewidziane w art. 471 i nast. k.c., w tym także w art. 472 w zw. z art. 355 § 2 k.c. wymagające od takiego pełnomocnika zachowywania należytej staranności uwzględniającej zawodowy charakter prowadzonej działalności.

Przesłanki kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej są następujące:

- niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania będące następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność,

- wystąpienie szkody po stronie wierzyciela

- adekwatny związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem a szkodą.

W myśl art. 472 jeżeli ze szczególnego przepisu ustawy albo z czynności prawnej nie wynika nic innego, dłużnik odpowiedzialny jest za niezachowanie należytej staranności. Dłużnik odpowiada więc za działania (zaniechania) objęte zarówno winą umyślną, jak i nieumyślną. W odniesieniu do odpowiedzialności adwokatów należy uwzględnić zawodowy charakter ich działalności.

4.3. Pierwszą zatem istotną kwestią było ustalenie treści stosunku zobowiązaniowego łączącego strony. Strona powodowa prezentowała stanowisko, że umowa obejmowała wszelkie czynności zmierzające do przywrócenia powoda do pracy, natomiast strona pozwana, twierdziła, że obowiązki adw. P. K. (1) sprowadzały się do czynności związanych z reprezentacją powoda w związku z wniesieniem skargi na rozkaz personalny.

4.4. W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała tego, aby umowa obejmowała podejmowanie przez adw. P. K. (1) wszelkich czynności zmierzających do tego, aby powód został przywrócony do służby.

Powód trafił do Spółki dzięki poleceniu (protekcji) przewodniczącego związku zawodowego policjantów, który wiedział o tym, że kancelaria w wyjątkowych wypadkach podejmuje się udzielenia pomocy policjantom także w sprawach nie objętych polisą w towarzystwie ubezpieczeniowym. Pomoc ta miała charakter nieodpłatny. Nie została spisana umowa w formie pisemnej – m.in. z uwagi na ów grzecznościowy charakter świadczonych usług.

To determinowało ograniczony charakter udzielanej pomocy. Doszło do spotkania powoda z adw. K., przekazania dokumentów i podpisania pełnomocnictwa dotyczącego reprezentacji powoda w sprawie skargi na rozkaz personalny. Nic nie wskazuje na to, aby zobowiązanie strony pozwanej było szersze, aniżeli zakres udzielonego pełnomocnictwa.

4.5. Kluczową kwestią było to, czy zachowanie pozwanego polegające na tym, że nie uzyskał w odpowiednim czasie informacji o prawomocności wyroku i nie przekazał jej powodowi przypominając o obowiązku zgłoszenia gotowości do służby, stanowiło niewykonanie zobowiązania.

4.6. W ocenie Sądu monitorowanie stanu sprawy stanowi element zlecenia związanego z reprezentacją strony w postępowaniu sądowym (czy sądowno-admiracyjnym). Ten obowiązek istnieje tak długo, dopóki nie zostanie osiągnięty cel postępowania (chyba, że co innego wynika z umowy stron). Wiadomo było (o tym z pewnością wiedział adw. P. K. (1)), że moment prawomocności wyroku jest istotny z punktu widzenia konieczności stawienia się do służby i jej kontynuowania przez powoda.

4.7. Sąd jednak stoi na stanowisku, że ani pozwany (ani praktycznie jakikolwiek inny pełnomocnik) nie jest w stanie w sposób jednoznaczny ustalić daty prawomocności wyroku WSA (gdy przysługuje skarga kasacyjna) w taki sposób, aby w ciągu 7 dni od tej daty można było podjąć jakąkolwiek czynność.

Wyrok WSA z dnia 3 grudnia 2010 r. był dla powoda korzystny. Interes w we wniesieniu skargi kasacyjnej miała strona przeciwna tj. KGP. Termin do wniesienia tej skargi liczy się oczywiście od daty doręczenia stronie odpisu wyroku z uzasadnieniem. Pełnomocnik powoda nie miał informacji co do daty doręczenia stronie przeciwnej odpisu wyroku z uzasadnieniem. Ustawa nie przewiduje trybu udzielenia tej informacji. Pełnomocnik mógł jedynie telefonicznie próbować ją uzyskać, względnie pojechać do W., aby przejrzeć akta. Uprzedzał jednak powoda, że nie będzie brał udziału w czynnościach w WSA w Warszawie (z uwagi na koszty). Jednakże nawet, gdyby wiedział kiedy druga strona otrzymała odpis wyroku z uzasadnieniem, nie mógłby w sposób pewny w okresie od 18 lutego 2011 (data prawomocności) do 25 lutego 2011 (upływ terminu do zgłoszenia się do służby) stwierdzić, że prawomocność ta nastąpiła. Wynika o choćby z terminów obrotu pocztowego i skuteczności czynności dokonanych przez nadanie pisma u operatora. Nikt w okresie do 25 lutego 2011 r. nie udzieliłby pełnomocnikowi wiążącej informacji co do tego, że wyrok jest prawomocny. Nawet złożenie wniosku o stwierdzenie prawomocności nie pozwoliłoby pełnomocnikowi pozyskania informacji w odpowiednim czasie. Sąd przed wydaniem postanowienia musiałby upewnić się, czy skarga kasacyjna nie została nadana w terminie drogą pocztową. Dopiero potem nastąpiłoby wydanie postanowienia o stwierdzeniu prawomocności, a jego doręczenie pełnomocnikowi nastąpiłoby na pewno po upływie siedmiodniowego terminu do zgłoszenia się do służby.

Podkreślić należy, że WSA z urzędu stwierdził prawomocność wyroku z dnia 3 grudnia 2010 r. dopiero postanowieniem z dnia 2 marca 2011 r., a więc po upływie terminu do zgłoszenia się do służby.

Można oczywiście rozważać doradzenie powodowi zgłoszenia się do służby bez pewnej informacji o prawomocności wyroku. Nie wykluczone, że gdyby zgłoszenie okazało się przedwczesne również uznano by je za bezskuteczne. Warto przy tym podkreślić, że akta osobowe oraz administracyjne zostały przekazane do KGP dopiero 9 marca 2011. Do KWP w G. z pewnością doręczono je jeszcze później.

Sąd uznał zatem, że jakkolwiek pełnomocnik miał obowiązek monitorować stan sprawy także w zakresie prawomocności wyroku, to nie był w stanie, nawet przy dołożeniu profesjonalnej staranności, w taki sposób ustalić daty prawomocności wyroku, aby możliwe było skuteczne zgłoszenie się powoda do służby.

Jeżeli więc nawet pozwany zaniechał obowiązku sprawdzenia prawomocności wyroku w lutym 2011 r. i czynności te zostały podjęte dopiero 28 marca 2011 r. to sytuacja ta nie pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze zwolnieniem powoda ze służby wobec niezgłoszenia się w ustawowym terminie.

4.8. Na marginesie Sąd zauważa, że regulacja art. 42 ust. 2 ustawy o policji rozumiana w ten sposób, że policjant ma obowiązek zgłoszenia gotowości do służby w terminie 7 dni od uprawomocnienia się wyroku uchylającego rozkaz

personalny o zwolnieniu ze służby, niezależnie od tego, kiedy policjant dowiedział się o prawomocności wyroku budzi wątpliwości co do zgodności z art. 45 ust.1 Konstytucji RP. Prawo do sądu staje się bowiem w tej sytuacji prawem iluzorycznym. Jak wykazano wyżej policjant w praktyce nie jest w stanie pomimo korzystnego wyroku uzyskać przywrócenia do służby. O tym, że przypadek powoda nie jest jednostkowy świadczą liczne orzeczenia sądów administracyjnych dotyczące podobnych sytuacji.

Warto również podkreślić, że w myśl art. 286 § 1 i 2 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu pierwszej instancji kończącego postępowanie akta administracyjne zwraca się organowi administracji publicznej, załączając odpis orzeczenia ze stwierdzeniem prawomocności. Termin do załatwienia sprawy przez organ administracji liczy się od dnia doręczenia akt organowi.

Ustawodawca zakłada więc, że organ jako strona postępowania przed sądem administracyjnym, nie musi dokonywać aktów staranności celem pozyskania informacji o prawomocności orzeczenia, które jest dla niego wiążące i nakłada obowiązek podjęcia czynności. Momentem obligującym do podjęcia działania jest doręczenie akt wraz z odpisem orzeczenia ze stwierdzeniem prawomocności.

Dyskryminacja strony w porównaniu z sytuacją organu administracji jawi się dość jaskrawo. W porównaniu do tego stanu rzeczy sytuacja policjanta (również strony postępowania przed sądem administracyjnym) jest diametralnie gorsza.

4.9. Sąd uznał zatem, że działanie pozwanego polegające na niezyskaniu w odpowiednim czasie informacji o prawomocności wyroku i wskazaniu powodowi konieczności zgłoszenia gotowości do służby nie było zawinione. Pozyskanie takiej informacji w odpowiednim czasie pozostawało praktycznie niemożliwe.

Brak winy w nienależyтым wykonaniu zobowiązania powoduje, że po stronie pozwanej odpowiedzialność odszkodowawcza nie powstaje. Nie ma zatem potrzeby weryfikowania kolejnych przesłanek tej odpowiedzialności.

4.10. Odpowiedzialność pozwanego ubezpieczyciela jest determinowana odpowiedzialnością ubezpieczonego (art. 822 k.c.). Negatywne rozstrzygnięcie o odpowiedzialności adw. P. K. (1) skutkuje również negatywną weryfikacją odpowiedzialności pozwanego zakładu ubezpieczeń.

4.11. Sąd oddalił powództwo wobec obu pozwanych.

5. Koszty procesu.

Sąd na mocy art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu. Wniesienie pozwu przez powoda jest usprawiedliwione poczuciem krzywdy. Sytuacja majątkowa powoda jest trudna. Powód nie reguluje zobowiązań, toczą się przeciwko niemu egzekucje. Powód nie ma swoich źródeł utrzymania, pozostaje na utrzymaniu rodziców. W ocenie Sądu są to szczególne okoliczności pozwalające na odstąpienie od obciążania powoda kosztami procesu.